

Előszállításokra szólít fel az autóközlekedés

Az autóközlekedés ezekben a hetekben elsősorban tömegárut, követ, homokot, földet, acélárut, öntvényeket, cementtermékeket stb., továbbá kisebb mennyiségben mezőgazdasági termékeket, almát, burgonyát, hagymát stb. szállít.

A TEFU még az év elején felkérte az érdekelt iparágakat — elsősorban az építőipart, hogy télen is vitessen követ, kavicsot, s egyéb építőanyagot az építkezésekhez, amikor nagyobb nehézség nélkül elegendő kocsit adhat. Sajnos, sok helyütt még mindig idegenkednek az előszállítástól. Januárban az időjárás sem volt kedvező — s emiatt naponta átlag 200—250 teherautó kihasználatlanul állt. Közülük különösen sok billenőkocsi. Az autóközlekedés egy-két hete naponta 700—750 teherautót ad a bel- és árvízvédelemnek. Hamarosan ezek is felszabadulnak, s így február végén, március elején

előreláthatólag több száz kocsit bocsáthat a TEFU az ipar rendelkezésére, előszállítás céljaira. Eppen ezért az autóközlekedés ismételt felhívja a fuvaroztatókat, használják ki a lehetőségeket, s előszállítással gondoskodjanak a tavaszi és nyári munkákhoz szükséges anyagáról.

Az autóközlekedés már készül a tavaszra is. Az a terv, hogy a vízi úton a győri, a csepeli, a bajai és a mohácsi kikötőkbe érkező import és a borsodi, a tiszavideki vegyikombinátnak, illetve Péten előállított műtrágyát az 50—80 kilométerre fekvő tsz-ekhez is közúton juttassák el.

TEFU-kocsik szállítják márciustól a primőröket, spenótot, salátát stb. elsősorban Csongrád, Baranya, Bács-Kiskun és Fejér megyékből. A TEFU gondoskodik arról, hogy a mezőgazdaság minden esetben megkapja az igényelt kocsikat. (MTI)

Eredményes esztendő után — megbántva Az újszegedi Haladás Tsz zárszámadó közgyűlése

A zárszámadó közgyűlés felemelően kedves ünnep minden jó tsz-ben.

Az újszegedi Haladás Tsz csütörtöki közgyűlése azonban nem ilyen volt, pedig lehetett volna. A gazdák ünnepülően jöttek, s közülük jó 150-nek még egy szék sem jutott a József Attila telepi általános iskola két piciny, összenyitott tantermében. Kint ácsorogtak a folyosón és káromkodtak.

Az elnöki beszámoló sok érdekes, fejlődést tanúsító adatot tartalmazott.

A legszebbek: a rózsatermesztő brigád — 28, többségükben fiatalember — tervét 157 százalékra teljesítette. 920 ezer forinttal tettek többet a közös asztalra, s ezzel együtt az összteljesítményük 2 millió 520 ezer forint volt. A „rózsások” brigádvezetője azonban

már nem volt ott a közgyűlésen.

A folyosón vitatták, hogy elment, nem is jön vissza, máshová „szegődött”. Sorrendben következik a faiskolás csapat 560 ezer forintnyi pluszával, 126 százalékos tervteljesítésével. A disznóvénnyesek 2 millió 425 ezer forintot produkáltak, 121 százalékos tervteljesítés mellett.

Száz százalék alatt lényegében csak az állattenyésztők és a zöldségkertészek maradtak, ők azonban alaposan. Az egészet egybevéve a gazdaság 1965. évi termelési feladatát

110,1 százalékra teljesítette. 439 család, mindvégig nagyon becsületesen dolgozott. Az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredmény 5757 forintra emelkedett. Ez az adat — mely tulajdonképpen a jövővelmezőseget mutatja — az országos legjobbak között is megállja a helyét.

A tavalyi 15 ezer 630 forint-ról most 17 ezer 177 forintra nőtt az egy dolgozóra jutó átlagos jövedelem is.

Ezek után nehéz megérteni, hogy mégsem örültek az emberek.

Építő vita helyett csak le-sújtó közbeszólások hangzottak el. Aki mégis megkísérelték a felszólalást, hangjukból megbántottság érződött. Valaki felvetette, hogy csapatával 120 holdon termesztett a nyáron hibridkukoricát vetőmagnak.

Szívüket-lelküket adták bele

és 54 mázsa 34 kilogramm holdankénti száraz szemtermést értek el. Ez bizony országosan is mutatványszám-ba megy. Arról volt szó, hogy a tervtúlteljesítést prémizálják. Most pedig semmit sem kaphatnak, mert a gazdaság egész szintjén végülis a tervzetétnél 20 mázával kevesebb kukorica termett.

Nem derült ki, hogy végülis kinek van igaza. A vezetőség szerint semmiféle prémiumról nem volt szó, de a dolgozók szerint igen. Mindenestre hiba volt úgy szava-zásra bocsájtani a kérdést:

az tartsa fel a kezét, aki hozzájárul ahhoz, hogy a még bennlévő személyi járandóságából fizessék ki a hibridkukoricások prémiumát.

Ilyenkor szokott beszámolni éves munkájáról az ellenőrzőbizottság, a fegyelmi bizottság és a háztáji bizottság is. Itt a tsz. elnökén,

Fodor Istvánon kívül nem számolt be senki.

Mikor szavaztattak valamit, megállapították, hogy a „tagság egyhangúlag elfogadta” (még az a 150 is, aki kint rekedt a folyosón meg az udvaron).

Szövetkezeti demokrácia? Az itt igen gyenge lábon áll.

Máshol az ilyen közgyűlések 5 óra hosszán át is eltartanak. Itt szerényen 80 perc alatt mindent „jóváhagytak”. Csak legyen, aki felelőssége tudatában hitelesíteni meri a jegyzőkönyvet.

Árvai József elvtárs, a megyei jogú városi tanács vb-elnökhelyettese a városi párt-végrehajtóbizottság és a városi tanács végrehajtóbizottsága nevében köszöntötte a gazdákat. Szavait kétszer pirossal kellene aláhúzni: „Ezekre a dolgos újszegedi emberekre, nagyszerű munkasikereikre

múltán lehet büszke városunk”.

A bizalomnak az a komoly válsága, amit ez a közgyűlés mutatott, nagyon elgondolkoztató.

Csepri József

Lehet néhány méterrel kevesebb?

Eltűnt területek, elhibázott méretek, pontatlan helyszínrajzok miatt

Az egyenletben x-szel jelöljük az ismeretlent, de a képlet, a levezetés ábcéjének segítségével könnyűszerrel kifejezzük az x-et. Aki pontosan és lelkiismeretesen számol, annak helyes eredménye születik. De, ha az ismeretlent rosszul határozzuk meg, az egész láncolatban jelentkezik a hatás. E példázat nem csupán a középiskolai matematika órákra vonatkozik, hanem a való gyakorlati életre is. Többek között a tervezői munkára is.

Egy beruházás kezdete...

Valamely szerv, termelő egység elhatározza, hogy új gyártelepet létesít. Így kezdődik egy beruházás. Ha van elegendő anyagi fedezete — s persze még sok más feltétel —, hozzáláthat a gyakorlati megvalósításhoz. Első mozzanat: tervet készít. A tervezésnek viszont az az első lépése, hogy a kijelölt helyről igen pontos felmérés alapján helyszínrajzot készít, hogy a beépített annak ismeretében lehessen elhelyezni, megtervezni.

Az úgynevezett helyszínrajzot a geodéziai csoport készíti. Ezt a munkát el lehet végezni többféleképpen is: helyszíni mérésekkel, pontos és megbízható térképek alapján, vagy megbízás révén a Pécsi Geodéziai és Tervező Vállalat szegedi részlegének segítségével. E részleg Szeged városának belső területén évek óta végez térképezést és mérési szintre abszolút pontosnak mondhatók. Kérdés, hogy ezek után miért hibás néhány tervrajz mérete.

...és folytatása

Konkrét eset: a Szegedi Ecset- és Seprűgyár elhatározta, hogy új seprűgyárat létesít a Cserzy Mihály utcában 20 millió forintos költséggel. Közlelebről: gyártóüzemrészek, irodaépület, szociális épület, hőközpont, felfeldolgozó műhely, kerékpártároló és egyebek. A tervezési munkákat az EM Szegedi Tervező Vállalatnál rendelték meg.

A tervet elkészülték. Először elkészítették a helyszínrajzot, amelyet átadtak a tervezőnek, aki a beépítés tervét végezte. A beépítés tervének elkészítésénél a helyszínrajzban feltüntetett méreteket vették figyelembe, amely egyébként kötelező is. A kivitelezői munka is el-

kezdődött. A gyártócsarnok, irodaház és egyéb építmények kitűzése rendben megtörtént. De nem így a terület szelére berajzolt tárolóhelyiség kitűzése. Nem találtak ugyanis 2,4 métenyi területet.

Magyarán mondva: pontatlan volt a helyszínrajz, rossz-szak voltak a feltüntetett méretek. Próbálták menteni a helyzetet: a szomszéd telek tulajdonosával tárgyal-tak, hogy adjon el 2,4 méter sávot telkéből. A „tulaj” azt mondta, hogy nem ad el semmit. Ezek után újra kellett tervezni azt a bizonyos tárolóhelyiséget, s szerencsére kisebb változtatásokkal megoldható a tévedés okozta helyzet, ha nem is teljesen az eredeti elgondolás szerint.

Beavatkozás vagy hiúság?

Nem a seprűgyári eset az első példa a rossz méret-meghatározásra. Eppen ezért volt kénytelen a szegedi városi tanács építési osztálya a tervezők figyelmét felhívni: ügyeljének jobban a helyszínrájzok méreteire. A hibás méretű rajzok később gátjai és késeletetói a kivitelezési munkák ütemességének. Sőt a tanács építési osztálya — nem most elsőben! — olyan álláspontra helyezkedett, hogy csak azokra a tervekre ad építési engedélyt, amelyek helyszínrajzát a Pécsi Geodéziai és Tervező Vállalat felmérése és adatai alapján készítik el. A tanács osztálya e megjegyzéseit a tervező vállalatnak is elküldte.

A tervezők válasza — két és fél hónap után! — furcsa, nélküli a partnerek között általában szokásos szívélyes hangnemet és jogi, hatásköri területre viszi a vitát, kioktató hangon. Az igazgató leveleiben ezt olvashatjuk: „Véleményünk szerint nem tar-tozhat tanácsai szakigazgatási szerv hatáskörébe egy területileg szervezett, minisztérium vállalat munkaprofiljának megállapítása, illetve annak korlátozása...” Ebben igazuk van, de a szakigazgatási szerv elsősorban nem is hatásköri, vagy munkaprofil korlátozást kíván, hanem pontos méreteket a helyszínrájzoknál, s ha ezek sorozatosan hibásak, valamiképp védekezni kíván ellene.

Továbbá azt írja az igazgató: tudomásunk szerint ilyen pontatlanság nem merült fel, mivel akkor a szakigazgatási szerv példákat is elmond. Ha csak ez hiányzik? Ime:

A pontatlanság: 4 méter

Dugonics téri épületnél 53 centiméter, a Pozsonyi utca

és a Kossuth Lajos sugárút sarkán levő épületnél 11 centiméter, a Lenin körút és a Károly utca sarkánál 80 centiméter, a seprűgyári építkezésnél 240 centiméter, s az Oskola utca egyik épületénél ugyancsak volt eltérés. Az öt helyszínrajz egyenlő 4 méter pontatlanság.

Vajon miért? Két eset lehetséges, illetve egy harmadik is, de ez aligha valószínű, mert akkor még szomorúbb lenne a szakmai helyzet. A két eset a következő: régi és pontatlan térképről másolják át a méreteket, vagy pontosról, de tévednek. A harmadik eset az lenne, ha a tervező vállalat szakemberei a helyszínen mérnének, mérőszalaggal a kezükben. Ha így mérték volna, akkor — remélhetően — a sarokpontok stimmelnének, mivel a szomszédos telek falazott kerítéssel van elválasztva az építkezésre kijelölt telektől.

Ki fizeti meg az anyagi kárt?

Látszólag nem nagy összegről van szó. A seprűgyári esetben körülbelül 5—10 ezer forintból. De ez is pénz, kár a népgazdaságnak. S talán forintban is kimutatható, hogy a beruházási munka menetének megzavarása mennyi kárt jelent. Mivel... a kivitelező, ugyebár, a legtöbb esetben késedelmeskedik. Ez esetben a beruházó akár kötbér igénnyel is fel-lephetett volna a kivitelezővel szemben késedelme miatt, de most nem teheti, mert könnyen védekeznek: „kéleleményünk szerint nem tar-tozhat tanácsai szakigazgatási szerv hatáskörébe egy területileg szervezett, minisztérium vállalat munkaprofiljának megállapítása, illetve annak korlátozása...” Ebben igazuk van, de a szakigazgatási szerv elsősorban nem is hatásköri, vagy munkaprofil korlátozást kíván, hanem pontos méreteket a helyszínrájzoknál, s ha ezek sorozatosan hibásak, valamiképp védekezni kíván ellene.

Tovább menve: csak megfelelő munkáért lehet elszámolni az ellenértéket. Ez mindenütt így van, a legkisebb munkától a legnagyobbig. S itt vajon elvégezték-e azt a munkát, amelyért felvették az ellenértéket? Egyszer végre kövekezetesek lehetnénk nem csupán a fil-léreknél, hanem a tízezeknél is, a millióknál is! Nem láthatatlan kötbérekkel, hanem névreszóló utalvánnyal! Valahogy így kívánná az igaz-ságérzet, a közérdek.

Gazdag István

Tanácskozás a mezőgazdasági szakköri mozgalomról Szegeden

Tegnap Szegeden, a Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet székházában a mezőgazdasági önképzés lehetőségeiről tanácskozott Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye néhány agrárszakembere és néprfront vezetője. A megbeszéléseken résztvett dr. Szűcs Kálmán, a Földművelésügyi Minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatója, Tóth János, a Hazafias Néprfront Országos Tanácsa mozgalmi osztályának helyettes vezetője. Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Néprfront Csongrád megyei bizottságának titkára, Sass Béla, a Csongrád megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője, tsz-el-nökök, agronómusok.

Dr. Fürgeteg Sándor, a Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet igazgatójának rövid megnyitója után, dr. Szűcs Kálmán beszélt a mezőgazdasági üzemi szakköri

mozgalom eddigi tapasztalatairól és fejlesztési lehetőségeiről. A termelési feladatok, a nagyüzemi gazdálkodás tér-hódítása egyaránt sürgetik a szakköri élet felhívását, továbbfejlesztését. A paraszti önképzés e formájának megszervezését és életképességét ma már nem gátolják sem gazdasági, technológiai tényezők, sem a termelési célkitűzések és feltételek hiánya.

A tájékoztatás után a gyakorlati szakemberek mondták el észrevételeiket. Többek között Széll János országgyűlési képviselő a szatymazi Finn-Magyar Barátság tsz. elnöke, Nagy István, a szegedi Új-Élet Tsz. elnöke, Sass Béla, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője, Tóth János a Hazafias Néprfront Országos Tanácsának küldötte szölt a szakköri tapasztalatokról illetve a gazdaságvezetők, tömegszervezetekre háruló feladatokról.

adásul a támadók még csak színét sem látták az ellenségnek. Az erdőben föld alatti folyosórendszerre bukkantak, de ellenségnek nyoma sem volt. Az amerikaiak ekkor mérgezgázt alkalmaztak, hogy rejtekhelyükről előkényszerítsék a felszabadító hadsereg harcosait. De a föld alatti folyosókból csupán néhány asszony és gyerek bújt elő, akik az amerikai bombázások elől menekültek oda.

Köröskörül lángokban álltak a falvak, melyeket az amerikaiak gyújtottak fel. A napalmbombák lángra gyújtották a rizsföldeket is. „Az ejtőernyősök — mint az Association Press hírtügnökség közölte — azt a feladatot kapták, hogy előrenyomulások során tartóztassanak fel minden útjukba kerülő személyt, gyűjt-sanak fel és semmisítsenek meg mindent, ami hajlékú vagy táplálékú szolgálhat.” „Az ejtőernyősök minden útjukba eső házat felgyújtanak, a konyhafelszerelést összetörik, a pálmafákat kivágják, a párnákból kiszóráják a tollat.”

Az amerikaiaknak mégsem sikerült bekeríteni és megsemmisíteni a partizánok zászlóaljait. A hazafias erők zömét még időben kivonták a veszélyeztetett területekről. Az amerikai sajtó „hiábavaló erőlködésnek” nevezte a Kremp-hadműveletet.

A primhegedűs: az USA

A hadműveletekben jelenleg az amerikaiak a főszerep. A dél-vietnami csapatoknak, ugyanis, „bizonyos terepekből kifolyólag — írja a New York Herald Tribune —, másodrendű szerepet kell játszaniuk”. Mik ezek a terek? A lap nyelvi nehézségekre hivatkozik: s arra, hogy a dél-vietnami katonák nem tudnak bánni a bonyolult híradási és tűzve-

zetési eszközökkel, s ennek következtében már nemegyszer a saját csapataikra vagy az amerikaiakra nyitottak tüzet. A lényeg azonban mégsem ez, hanem az, hogy az amerikaiak — írja a lap — nem bíznak saját szövetségeseikben, nem merik velük közölni terveiket.

A dél-vietnami háború rámutatott az amerikai csapatok taktikájának néhány jellemző sajátosságára is. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az amerikai csapatok egy lépést sem tudnak tenni tűztámogatás nélkül. Még ahhoz is a légierőt hívják segítségül, ha egy mesterlövészt akar-nak megsemmisíteni egy fa tetején. Egy kisebb támaszpont elfoglalásához sok tonnányi bombát és tűzérségi lövedéket használnak fel. Az amerikaiak óriási mennyiségű bombát és napalmbombát dobnak le, rengeteg rakétát lönek ki, de ezek nagy része „felesleges pazarlás” — állapítja meg Hanson Boldwin, a New York Times szemleírója. S idézi egy amerikai tábornok kijelentését, mely szerint „a Vietkong jól állja a sarat a harcmezőn, annak ellenére, hogy a levegőben az amerikaiak az urak”.

Az amerikai katonák félnek a közelharcotól, márpedig a partizánok gyakran folyamodnak a közelharc-hoz, hogy az amerikaiak légierije ne tudjon beavatkozni. Természetesen, a közelharc minden esetben a hazafiak győzelmével végződik. Az Express című francia hetilap így számol be egy Plei Me közelében lezajlott közelharcról: „Egy amerikai század néhány perc alatt megsemmisült. Az amerikai katonákat a szó szoros értelmében eltaposták a rohamra induló vietnamiak, akik közben ezt kiabálták: „Takarodjatok innen, bitangok!” Az amerikaiak egy harminc főnyi csoportja, melyet a

vietnami nehézgéppuskák keresztüze a földre kényszerített, megpróbált kitörni. A harminc emberből mindössze egy maradt életben”.

Tízszeres veszteség

Az intervenciók Dél-Vietnamban napról napra súlyosabb veszteségeket szenvednek. 1965-ben az amerikaiak vesztesége csaknem tízszere volt az 1964. évinek. S ez a tény nagy aggodalmat okozott Washingtonban.

De van még egy ugyancsak fontos kérdés, melynek az utóbbi időben nagy figyelmet szentel az amerikai sajtó. A United States News and World Report rámutat, hogy rendkívüli nehézségeket okoz az utánpótlás biztosítása. A Csendes-óceánon át húzódo, 8000 mérföld hosszú utánpótlási vonal valósággal csődöt mondott. Szinte mindennap száraz óceánjáró hajó van úton a tengeren vagy tartózkodik a kikötőkben. Az amerikaiak kezén levő hét tengerparti támaszponton egyszerre mindössze 45 hajó kirakását lehet lebonyolítani. A többi hajó csaknem két hónapot kénytelen várni, míg sorra kerül. Még nehezebb megoldani az utánpótlást azokon a területeken, ahol hadműveletek folynak.

A hatalmas amerikai hadigépezet megrekedt a vietnami mocsarakban és dzsungelekben, s egyre mélyebbre süllyed a háború hinárijába. Hiába küldenek újabb több száz ezer katonát Vietnamba, az intervenciókat ez sem menti meg a vereségtől. A Szovjetunió és a többi szocialista ország, valamint az egész haladó emberiség a hős Vietnam oldalán áll. Segítséggükkel és támogatásukkal a vietnami nép ki fogja vinni a győzelmet.

ALEKSZSEJ LEONTYEV